

Svar på skriftligt spörsmål SSS 592/2017 rd

Svar på skriftligt spörsmål om avdrag för bostad på arbetsorten för personer utan familj

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 592/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Satu Hassi /gröna m.fl.:

Avser regeringen främja den sysselsättningsrelaterade rörligheten bland och jämställdheten för personer utan familj genom att tillåta avdrag för bostad på arbetsorten till exempel då anställningsförhållandet understiger 24 månader och den dagliga arbetsresan överstiger tre timmar?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Avdraget för bostad på arbetsorten är avsett att underlätta att ta emot arbete även i det fall att den egentliga arbetsplatsen ligger långt från personens stadigvarande bostad. Avdraget för bostad på arbetsorten kompletterar de medel som använts de senaste åren för att öka arbetskraftens rörlighet och avdraget är avsett att delvis täcka arbetstagarens extra kostnader i dylika situationer.

Avdrag för bostad på arbetsorten kan beviljas en skattskyldig som har hyrt sig en bostad på grund av var den egentliga arbetsplatsen ligger. Det är dessutom en förutsättning för avdraget för bostad på arbetsorten att den skattskyldige har en stadigvarande bostad belägen över 100 kilometer från bostaden på arbetsorten och att hon eller han bor där tillsammans med sin make/maka eller sitt minderåriga barn. En person som bor ensam är alltså inte berättigad till avdraget om inte hon eller han samtidigt har två stadigvarande arbetsplatser som är belägna på olika orter och personen därigenom har två separata bostäder. Motiveringen till denna begränsning är att ensamboende personer inte på samma sätt är bundna till sin bostadsort som personer som bor tillsammans med en make/maka eller ett minderårigt barn. Stödbehovet och den samhällspolitiska utgångspunkten är därför inte samma som för personer med familj. Skatteförvaltningen skulle inte heller i praktiken kunna övervaka hur stadigvarande boendet på den andra orten är.

En förutsättning för beviljande av avdraget är att begreppet make/maka ligger i linje med det som används i inkomstskattesystemet. Med makar avses i inkomstskattelagen personer som har ingått äktenskap med varandra före skatteårets utgång. Stadgandena om makar i lagen tillämpas även på personer som under skatteåret fortgående har levat under äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 592/2017 rd

Under sin beredning av avdraget för bostad på arbetsorten tog riksdagens finansutskott i fråga om förutsättningarna för beviljande ställning för en begränsning till personer med familj och ansåg riktlinjen vara förenlig med övriga riktlinjer i inkomstskattesystemet. I utskottets utlåtande tog man även fasta på den viktiga aspekten av hur begränsningen ska övervakas. Om förutsättningen om makar eller barn överges skulle frågan om hur stadigvarande boendet på den andra orten är bli ett anmälningsärende för den skattskyldige. Beskattaren skulle inte i praktiken kunna övervaka detta. Begränsningen är också i linje med det nuvarande avdraget för veckoslutsresor hem. Med veckoslutsresor avses att personer med familj kan dra av sina resekostnader i beskattningen i det fall att hon eller han arbetar på annan ort och besöker familjen under veckosluten. I rätts- och beskattningspraxis har man konsekvent ansett att ensamboende inte kan dra av kostnaderna för dylika resor.

Ovannämnda motiveringar och utmaningar var orsaken till att avdraget ursprungligen begränsades till personer med familj, och de gäller i stor utsträckning även utvidgandet av avdraget endast till de korta arbetsförhållanden som spørgsmålet dryftar. Att utvidga avdraget till personer utan familj för endast korta arbetsförhållanden skulle vara utmanande även av den anledningen att dylika situationer kan vara mycket varierande.

Helsingfors 11.1.2018

Finansminister Petteri Orpo